

Strategie pro Chotěboř

Aktualizovaná strategie rozvoje města Chotěboř
pro léta 2008-2022

prosinec 2007

PREAMBULE

Rozhodnutí samosprávných orgánů města Chotěboř

Aktualizace stávající „Strategie rozvoje města Chotěboř pro léta 2004-2010“ (dále jen „Strategie rozvoje města“), vzešlá z návrhu Odboru regionálního rozvoje a památkové péče Městského úřadu Chotěboř (ORRaPP), se opírá o tato usnesení a rozhodnutí samosprávných orgánů města:

- O usnesení Zastupitelstva města číslo 139/2007 ze dne 14. března 2007, kterým byl vzat návrh ORRaPP na vědomí.
- O usnesení Zastupitelstva města číslo 144/2007 ze dne 2. května 2007, jehož prostřednictvím Zastupitelstvo města:
 - s konečnou platností uložilo ORRaPP provést aktualizaci „Strategie rozvoje města“ s výhledem na následujících 15 let,
 - pověřilo Radu města průběžným sledováním postupu prací,
 - rozhodlo předložit aktualizovanou „Strategii rozvoje města“ ke schválení nejpozději na posledním zasedání Zastupitelstva města v roce 2007.
- O usnesení Rady města číslo 279/2007 ze dne 9. května 2007, jehož prostřednictvím Rada města:
 - souhlasí bez výhrad s obsahem dokumentu ORRaPP, který seznamuje Radu města se vstupními předpoklady aktualizace „Strategie rozvoje města“,
 - bere na vědomí dosavadní stav přípravných prací,
 - schvaluje ORRaPP navržený metodický postup aktualizace a harmonogram prací.

Výše uvedená rozhodnutí samosprávných orgánů města představují **základní směrnici**, podle níž jsou zpracovávány následující části a kapitoly tohoto strategického dokumentu.

Obsah:

PREAMBULE	1
1. METODICKÁ ČÁST	1
1.1. Strategické řízení a strategické dokumenty	1
1.2. Současné strategické dokumenty města	1
1.3. Obsah částí a kapitol	2
2. ROZBOROVÁ ČÁST	3
2.1. Zásady zpracování rozborové části	3
2.2. Stručná prezentace města Chotěboř	3
2.3. Všeobecná charakteristika současného období	4
2.4. Změny hlavních společenských, ekonomických a sociálních charakteristik života města	5
2.4.1. Demografický vývoj	5
2.4.2. Nezaměstnanost a pracovní příležitosti	5
2.4.3. Byty a bydlení	6
2.4.4. Zdravotní a sociální služby	6
2.4.5. Dopravní obslužnost	6
2.4.6. Restaurační a ubytovací zařízení	7
2.4.7. Zařízení pro sport a rekreaci	7
2.4.8. Školství	7
2.4.9. Zařízení pro kulturu a informatiku	7
2.4.10. Ekonomická situace města	8
2.4.11. Technická infrastruktura	8
2.4.12. Přírodní a kulturní zajímavosti	9
2.5. Anketa k problémům života města Chotěboře	9
2.6. Anketa k reálným rozvojovým zdrojům města Chotěboře	13
2.7. Kulatý stůl k návrhu rozborové části	14
2.8. Souhrnné hodnocení SWOT	15
3. PROPOJOVACÍ ČÁST	18
3.1. Předpoklady pro dlouhodobý program rozvoje města	18
3.2. Hlavní záměry	18
4. PROGRAMOVÁ ČÁST	19
4.1. Metodický postup přípravy programové části	19
4.2. Vize (A.)	20
4.3. Hlavní strategické cíle (B.)	23
4.4. Specifické cíle (C.)	23
4.4.1. Specifické cíle k hlavnímu strategickému cíli B.1.	23
4.4.2. Specifické cíle k hlavnímu strategickému cíli B.2.	23
4.4.3. Specifické cíle k hlavnímu strategickému cíli B.3.	24
4.5. Prioritní opatření (D.)	24
4.6. Finanční bilance	25
5. ORGANIZAČNÍ ČÁST	27
5.1. Podstata organizační části	27
5.2. Pravidla práce se strategií rozvoje města	27
5.3. Dělbá pravomocí a odpovědností	27
5.4. Schvalovací doložka	28

1. METODICKÁ ČÁST

1.1. Strategické řízení a strategické dokumenty

Aktualizace „Strategie rozvoje města“ je z teoretického i praktického hlediska součástí tzv. strategického, tj. dlouhodobého řízení, s obvyklým časovým výhledem na 7 až 10 (ale i více) let. Strategické řízení je současně též výchozím základem pro řízení taktické – střednědobé, s obvyklým časovým výhledem kolem 4 let, a následně pro řízení operativní – krátkodobé, s obvyklým časovým výhledem maximálně na jeden rok.

Z dlouhodobého charakteru strategického řízení současně vyplývá podrobnost strategických dokumentů (plánů, projektů, záměrů apod.), přesněji řečeno jejich stručnost a jistá všeobecnost.

Zásadu stručnosti a všeobecnosti respektuje i tato aktualizace „Strategie rozvoje města“ vymezením záměrů rozvoje v podrobnosti a reálnosti, odpovídající pohledu do příštích 15 let života města. Uživatelé „Strategie rozvoje města“ zde tedy nenajdou detailní informace o jednotlivých akcích města (na příklad o úpravě dopravního značení, o rekonstrukci chodníků, o internetových stránkách města apod.), což je naopak hlavním předmětem střednědobých a především krátkodobých plánů města.

Naznačený přístup k přípravě strategického dokumentu není žádnou objevnou novinkou. Občané města a zájemci z řad právnických a fyzických osob, působících na území města, se mohli přesvědčit o stejném přístupu ke strategickému plánování již v prosinci 2003 po vydání „Strategie rozvoje města Chotěboř pro léta 2004-2010“.

1.2. Současné strategické dokumenty města

Výhradně pro potřeby strategického rozhodování v rámci města je v současné době k dispozici dokument s názvem „Strategie rozvoje města Chotěboř pro léta 2004-2010“, zpracovaný v závěru roku 2003 Ing. Olgou Ondráčkovou, VZE, spol. s r.o. Tato obsahově útlejší publikace splnila svoji funkci především v letech 2004-2006, dnes již objektivně morálně zastarává a současně se blíží doba skončení její časové platnosti.

Pro budoucí účast města v rozvojových národních a evropských programech je pak potřebné zpřesnit metodický přístup, doplnit chybějící zásady práce s tímto dokumentem a samozřejmě posunout časové hledisko strategických záměrů. To jsou hlavní důvody, které vedly k rozhodnutí o zevrubné aktualizaci „Strategie rozvoje města Chotěboř pro léta 2004-2010“, včetně zásadní změny jejího časového vymezení na příštích 15 let, tj. na období do roku 2022.

Z titulu členství Města Chotěboř ve „Svazku obcí Podoubraví“ je pro podporu strategických rozhodování též k dispozici „Strategický plán rozvoje Podoubraví“, předpokládající svou aktuálnost do konce let 2012-2014. Rozsahem se plán týká celkem 26 členských obcí svazku včetně Chotěboře, které současně (až na jedinou výjimku – Městys Havlíčkova Borová) spadají do správního území obce s rozšířenou působností Chotěboř.

Nejnovějším strategickým dokumentem, který se týká rovněž města Chotěboř, je „Integrovaná rozvojová strategie 2006-2015“, pořízená obecně prospěšnou společností Podhůří Železných hor (právní forma tzv. Místní akční skupiny – MAS), jejíž je Město Chotěboř spolu s dalšími devíti okolními obcemi zakládajícím členem. Nesporná přednost tohoto dokumentu spočívá v jeho časové aktuálnosti (rok pořízení 2006), v prezentaci důležitých dat a informací a v důsledném dodržování dnes již všeobecně ustálené metodiky přípravy strategických dokumentů.

Všechny tři uvedené strategické dokumenty jsou zde v následujících částech a kapitolách respektovány s tím, že bezprostřední návaznost je podle rozhodnutí samosprávných orgánů města především dodržována ve vztahu ke „Strategii rozvoje města Chotěboř pro léta 2004-2010“.

1.3. Obsah částí a kapitol

Obsah aktualizované „Strategie rozvoje města“ vychází z následujících hlavních zásad, předpokladů a požadavků:

- z obecných principů strategického řízení a přípravy strategických dokumentů podle kapitoly 1.1.,
- z rozhodnutí samosprávných orgánů města, uvedených ve formě preambule na první straně,
- z obsahu a uspořádání „Strategie rozvoje města Chotěboř pro léta 2004-2010“ s přihlédnutím k dalším dostupným strategickým dokumentům, zmíněným v předcházející kapitole,
- z požadavku únosného rozsahu celého dokumentu, respektujícího též míru podrobnosti záměrů města pro patnáctiletý časový výhled,
- z požadavku objektivní reálnosti předpokládaných záměrů a cílů pro následujících 15 let, vycházejících, mimo jiné, z dlouhodobých tradic, postupného rozvoje území a změn po roce 1989,
- ze zásady významné spoluúčasti občanů města a právnických a fyzických osob, vyvíjejících na území města jakoukoliv činnost, na přípravě „Strategie rozvoje města“,
- z potřeby srozumitelnosti celého dokumentu pro všechny jeho čtenáře a uživatele, kteří dosud nepřišli do styku s podobným strategickým dokumentem,
- z nezbytnosti stanovit odpovědnost za využívání, sledování, kontrolu a aktualizaci „Strategie rozvoje města“ a hodnocení dosažených výsledků.

V návaznosti na zmíněná pravidla obsahuje „Strategie rozvoje města“ kromě úvodní informace o rozhodnutí samosprávných orgánů města a metodické části dále část:

- **rozborovou** – s hlavní funkcí prokázání tendencí změn všech hlavních stránek života města od roku 2003, tj. od roku pořízení původní „Strategie rozvoje města Chotěboř pro léta 2004-2010“,
- **propojovací** – jejíž náplní je stručné vysvětlení předpokladů a hlavních záměrů dlouhodobého rozvoje města,
- **programovou** – představující hlavní část s konkrétně formulovanými záměry rozvoje města na příštích 15 let,
- **organizační** – určující závazné zásady využívání, kontroly a aktualizace „Strategie rozvoje města“ na celé časové období její platnosti.

Samostatnou částí je tzv. schvalovací doložka, respektující ustanovení §41, odst.2¹ a §84, odst.2², bodu „a“ zákona číslo 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění.

¹ Právní úkony, které vyžadují schválení zastupitelstva obce, popřípadě rady obce, jsou bez tohoto schválení od počátku neplatné.

² Zastupitelstvu obce je vyhrazeno: a) schvalovat program rozvoje obce, ...

2. ROZBOROVÁ ČÁST

2.1. Zásady zpracování rozborové části

Rozborová část je prvním krokem vlastních strategickoplánovacích prací a je současně **základem**, na němž stojí hlavní kapitoly programové části tohoto dokumentu, tj. vize, hlavní strategické cíle, specifické cíle a prioritní opatření pro příštích 15 let.

Aby byl tento základ objektivní a následně využitelný, rozborová část respektuje rozhodnutí samosprávných orgánů města a dále se opírá o:

- základní metodické postupy a vybrané informace dosavadní „Strategie rozvoje města Chotěboř pro léta 2004–2010“ tak, aby byla dodržena zásada její zevrubné aktualizace,
- všeobecnou charakteristiku současného období,
- změny hlavních společenských, ekonomických a sociálních charakteristik života města,
- výsledky ankety k problémům města,
- výsledky ankety k reálným rozvojovým zdrojům města,
- výsledky kulatého stolu k návrhu rozborové části.

Vlastní obsah rozborové části je též ovlivněn závěry oponentního posudku, zpracovaného na základě objednávky Města Chotěboře „Regionální rozvojovou agenturou Vysočina“.

Naznačený přístup je následně promítnut do dalších šesti kapitol rozborové části, především pak do hodnocení SWOT (tzv. SWOT-analýzy), představující spojovací článek mezi rozborovou a programovou částí strategie rozvoje města.

2.2. Stručná prezentace města Chotěboř

Město s necelými deseti tisíci obyvatel leží téměř v pomyslném geometrickém středu České republiky (se shodnou vzdáleností od Prahy i Brna – cca. 110 km), v západní části Českomoravské vrchoviny, ve střední nadmořské výšce 515 metrů a těsně pod jižním okrajem Chráněné krajinné oblasti Železné hory. Celé území města spadá svým fytogeografickým členěním do Přírodní lesní oblasti (PLO) číslo 16 – Českomoravská vrchovina, s dalším členěním na celek Hornosázavská pahorkatina, podcelek Havlíčkobrodská pahorkatina a okrsek Chotěbořská pahorkatina a Sobíňovský hřbet.

Hydrologicky jde o pomoří Severního moře, povodí řeky Doubravy, s menší částí jižního území s povodím řeky Sázavy.

Klimatické podmínky jsou zde velmi nevýrazné. Za období od 1.1.1998 do 31.12.2006 je evidována průměrná teplota pouhých 8,57°C (průměrná minimální je 4,19°C; průměrná maximální je 13,03°C). Z těchto údajů se dá odvodit, že Chotěboř se nenachází v pásmu, kde by se výrazně projevovala zima (průměrný počet mrazových dnů³ v zimních měsících je 64,7⁴), resp. kde by se výrazně projevovalo léto (průměrný počet letních dnů⁵ v letních měsících je 35,3⁶). Těmto údajům odpovídá i otázka délky a výšky přirozené sněhové pokrývky v oblasti. Ze získaných dat lze zjistit, že zimní sporty se v oblasti Chotěboře dají provozovat jen krátkodobě a to s určitou mírou nejistoty v případě, že se budeme spoléhat na přírodní sníh. Ukazatel počtu letních dnů v jednotlivých měsících nás seznamuje s faktem, že léto v Chotěboři patří k těm chladnějším. Větrná růžice nám ukazuje, že v lokalitě je pouze 5,3% dnů v roce bezvětří a převážná většina větrů sem přichází ze západu (21,8%) a jihozápadu (21,0%).

³ Průměrná denní teplota pod 0°C.

⁴ Prosinec – 20,8; leden – 23,7; únor – 20,2.

⁵ Průměrná denní teplota nad 25°C.

⁶ Červen – 10,5; červenec – 13,0; srpen – 11,8.

Z hlediska územně správního uspořádání státu náleží město Chotěboř do kraje Vysočina a okresu Havlíčkův Brod. Samo město je od roku 2003 obcí s rozšířenou působností (kód PÚ: 05283), vykonávající státní správu pro 31 okolních obcí (Bezděkov, Borek, Čachotín, Čečkovice, Dolní Sokolovec, Heřmanice, Chotěboř, Jeřišno, Jilem, Jitkov, Klokočov, Kraborovice, Krucemburk, Lány, Libice nad Doubravou, Maleč, Nejepín, Nová Ves u Chotěboře, Oudoleň, Podmoklany, Rušinov, Sedletín, Slavětín, Slavíkov, Sloupno, Sobiňov, Uhelná Příbram, Vepříkov, Vilémov, Víška, Ždírec nad Doubravou). Tento statut navazuje na historickou funkci města – regionálního centra průmyslu, živností, školství, kultury, sportu a nejrůznějších druhů občanských služeb a do roku 1960 též města okresního.

Město je vzdáleno od Havlíčkova Brodu s mnoha orgány s celookresní působností 16 km, od krajského města Jihlavy 45 km, dále od Pardubic 45 km, od Kolína 49 km apod. Nejbližší dálniční připojení je u Pávova (D1), vzdáleném 32 km, další pak v Humpolci (směr Praha; D1; 35 km), Velké Bíteši (směr Brno; D1; 70 km), Poděbrady (směr Praha; D11; 63 km).

Hraniční přechody s 24 hodinovým provozem pro veškerá motorová vozidla jsou vzdáleny přibližně takto: do Polska (Náchod) 125 km, na Slovensko (Lanžhot) 170 km, do Rakouska (Znojmo - Hatě) 125 km, do SRN (směr Sasko – Cínovec; směr Bavorsko – Strážný) oba 215 km.

Jak potvrzují údaje následující tabulky je pro pořizování a realizaci (nejen strategických) rozvojových dokumentů objektivní nevýhodou sídelní a prostorová skladba města. Celkem 9 částí města se od sebe odlišuje jak výměrou území, tak počtem obyvatel, navíc sama Chotěboř pak vysloveně městským charakterem od zbývajících osmi částí charakteru venkovského.

Části města	Výměra ha		Počet obyvatel		Vzdálenost od Chotěboře km
	ha	%	osob	%	
Bílek	672	12,4	298	3,1	5,2
Chotěboř	1.756	32,4	8.371	86,3	0
Dobkov	325	6,0	111	1,1	2,8
Klouzovy u Chotěboře	165	3,1	76	0,8	5,1
Počátky u Chotěboře	652	12,1	167	1,7	5,1
Příjemky	472	8,7	182	1,9	4,5
Rankov	331	6,1	145	1,5	4,6
Střížov	620	11,5	128	1,3	6,6
Svinný	418	7,7	222	2,3	2,6
CELKEM	5.401	100,0	9.700	100,0	

Významnou devizou města a jeho blízkého okolí je kvalita životního prostředí – čistota vod a ovzduší, bohaté lesní porosty, minimum ploch neobdělávané zemědělské půdy, nedotčenost krajiny tlakem soustředěného turistického ruchu, relativně malý negativní vliv silniční dopravy apod.

Podrobnější údaje o vývoji jednotlivých stránek života města pak obsahují následující kapitoly a podkapitoly.

2.3. Všeobecná charakteristika současného období

Aktualizace stávajícího strategického dokumentu města (viz. 1.2.) je pořizována v době charakterizované často protichůdnými politickými, ekonomickými a sociálními jevy v ČR.

Na jedné straně je nesporné, že ČR využívá výhody plnoprávného členství v EU, že v ČR stále mírně roste využívání zdrojů, projevující se v absolutním i relativním růstu HDP, v únosné míře

nezaměstnanosti, v růstu nominálních i reálných mezd, v nepřehlédnutelném pronikání průmyslu na exportní trhy, v jen pozvolné inflaci, v příznivém kurzu koruny k euru či dalších světovým měnám apod.

Na druhé straně je stejně nesporné, že v ČR je labilní politická scéna se slabým mandátem vlády k vedení státu, že je s ohledem na právě připravované reformy nejistý budoucí vývoj v rozpočtové a daňové oblasti, mimo jiné i s dopadem na příjmovou stránku obecních rozpočtů, na rozsah podpory méně rozvinutých oblastí, na možnosti řešení sociálních problémů atd., což se samozřejmě týká i města Chotěboře.

Jistě významnou skutečností je právě začínající plánovací období EU na léta 2007-2013 se schváleným unijním rozpočtem, avšak s přetrvávající extrémní projekční a administrativní náročností přípravy žádostí o čerpání finančních prostředků, spolu s obtížným zajišťováním povinné finanční spoluúčasti nositelů projektu, tedy měst a obcí, podnikatelů a dalších právnických a fyzických osob.

Kromě těchto povšechných pozitiv a negativ pak zejména obce trápí neprovázanost právních norem týkajících se veřejné správy, stálý nárůst administrativy, nejasnosti v pravomocích a povinnostech obcí apod.

2.4. Změny hlavních společenských, ekonomických a sociálních charakteristik života města

Předmětem úvodních rozborových prací byl sběr a hodnocení statisticky reprezentativních údajů a informací z obecních zdrojů, od orgánů státní správy a jiných institucí, z různých normativních podkladů a z původního strategického dokumentu z roku 2003. Z těchto rozborových činností vyplynuly následující **tendence** sociálního, ekonomického a společenského vývoje města v uplynulých 4-7 letech:

2.4.1. Demografický vývoj

Nadále přetrvává vnitřně nevyrovnaný demografický vývoj. Počet obyvatel města sice klesl za sledované období jen o 1,1% (105 osob), z podrobnějšího rozboru však vyplývá:

- závažná tendence ve vývoji počtů obyvatel ve věkové skupině 0-14 let (pokles o 12,3%, tj. 217 osob), což může mít nejen v blízké době za důsledek problémy s udržení školských zařízení ve stávajícím stavu, nedostatek pracovních sil a nepříznivý vývoj v tzv. stromu života na konci období, pro které je tato strategie zpracovávána,
- naopak slibně vypadá tendence růstu počtu obyvatel v produktivním věku – 15-59 let (nárůst o 7,2%, tj. 458 osob), s ohledem na předchozí bod to však může být jen tendence krátkodobá,
- stabilně klesající tendenci má skupina 60 a více let (pokles o 19,8%, o 346 osob), jde však jen o „sezónní“ jev, který bude potlačen přirozeným stárnutím dosavadní věkové skupiny 15-59 let,
- stabilně příznivou tendencí je poměr počtu mužů a žen ve struktuře obyvatel téměř se blížíící hodnotě 1:1,
- podíváme-li se na položky týkající se migrace obyvatelstva, zjistíme pro město nedobry trend. Za sledované období došlo průměrně o úbytek 33 osob za rok. Tento trend je zmírněn nastupujícím „baby boomem“, který se v Chotěboři začíná v posledních třech letech projevovat, nikoliv tak intenzivně jako v jiných místech České republiky.

2.4.2. Nezaměstnanost a pracovní příležitosti

Příznivá je situace ve vývoji nezaměstnanosti obyvatel. Měřeno počtem uchazečů o práci došlo za poslední léta ke snížení stavu o více než 1/4. Celkem klesl počet žadatelů z 364 (7,3%) v roce 2000

na 257 (4,9%) k 31.3.2007. Vlastní míra nezaměstnanosti má stále sestupnou tendenci a pohybuje se poslední 2 roky kolem hranice 5%, což je hluboko pod celostátní (k 31.3.2007; 7,3%) i krajskou hodnotou (k 31.3.2007; 6,8%). Příznivý vývoj v nezaměstnanosti je poněkud degradován větším uplatněním mužů na trhu práce proti ženám (zhruba o 1/3).

Zásadní změna metodiky ve sledování míry nezaměstnanosti (od 1.7.2004) neumožňuje sestavení dlouhodobějších časových řad, zejména ve sledování struktury nezaměstnaných (před změnou metodiky se řada hodnot nesledovala – vzdělání, věk, ...).

2.4.3. Byty a bydlení

Relativně příznivý je ukazatel počtu bytů (nárůst o ca. 3,2%) provázený poklesem počtu osob na jeden byt – z 2,5 osob v roce 2000 na 2,4 osoby v roce 2006. Stejně příznivá je i struktura nové bytové výstavby za posledních 7 let, v níž rozhodující podíl (55%) připadá na rodinné domy.

V současné době město spravuje celkem 300 bytů přímo ve městě a v části města Bílek, což je ca. 8 % všech bytových jednotek ve městě (ca. 3700). Budovy jsou v dobrém stavu, většinou nejsou starší 20 let.

2.4.4. Zdravotní a sociální služby

Základní zdravotní péče je ve městě zajištěna dostatečně poliklinikou se základními lékařskými obory, výhodou je existence rehabilitačního ústavu, která služby doplňuje o péči po mozkových příhodách. Problémové je zajištění dětské pohotovosti, která v Chotěboři chybí a je provozována v Havlíčkově Brodě (17 km). Doplnkové zdravotní služby jsou dále zajišťovány Oblastní Charitou Havlíčkův Brod.

Sociální služby jsou zde zajištěny zařízením Města - Terénní a ambulantní pečovatelská služba (jak pro město tak i blízké okolí) s Domem s pečovatelskou službou, dále dobrovolným sdružením občanů FOKUS Vysočina se střediskem v Chotěboři (stacionář a služby následné péče o osoby s duševním, tělesným nebo kombinovaným postižením nebo psychickým onemocněním) a občanským sdružením Benediktus (osobní asistenční služby pro postižené a sociálně slabé).

2.4.5. Dopravní obslužnost

Silniční kostra města je tvořena zejména silnicemi II. a III. třídy. V katastru obce se nenachází žádná komunikace I. třídy. K nejvýznamnějším komunikacím patří silnice II/345 (Ždírec nad Doubravou – Chotěboř – Golčův Jeníkov), která se svým významem rovná úrovni silnic I. třídy. K dalším neméně důležitým tahům patří komunikace II/344 (Havlíčkův Brod – Chotěboř – Libice nad Doubravou), II/346 (Kámen – Chotěboř) a II/351 (Přibyslav – Česká Bělá – Chotěboř). Silniční kostru doplňují silnice III. třídy a rozhodující místní komunikace.

Chotěboř však řeší v současné době problém s narůstající dopravou spojenou zejména s transitem kamionové dopravy díky silnici II/345. V rámci právě probíhající aktualizace územního plánu se proto zvažuje možnost realizace již dříve zamýšlené přeložky za účelem odlehčení od dopravy v centru města.

Od celostátního stavu se příliš neliší situace v **autobusové dopravě**, která v pracovní dny poměrně dobře pokrývá všechny požadavky na dopravní obsluhu zejména z pohledu venkovských částí města. Mimo pracovní dny je dopravní obslužnost právě v těchto částech města více než problematická.

Železniční doprava je zajišťována tratí 238 Pardubice – Havlíčkův Brod se železniční stanicí Chotěboř a zastávkou Bílek, s vlaky jezdícími zhruba v 1,5 až 2 hodinovém taktu. Zřejmou nevýhodou je ukončování jízd těchto vlaků v Hlinsku resp. Žďárce u Skutče z důvodu hranice kraje.

2.4.6. Restaurační a ubytovací zařízení

Dostatek restauračních a hostinských zařízení je provázen relativně dostatečným počtem ubytovacích kapacit. Ve městě celoročně fungující čtyři ubytovací zařízení - Hotel U zámku (70 lůžek), Hotel Vysočina (40 lůžek; v současné době probíhá rozsáhlá rekonstrukce) a Penzion Bene (17 lůžek), mimo město ubytovna Geofond (66 lůžek). Určitou kapacitou pro doplnění nabídky ubytování ve městě je internát při místní Vyšší odborné škole a Obchodní akademii Chotěboř (160 lůžek), jeho provoz pro veřejnost však v posledních letech není stabilní. Při předpokládaném rozvoji cestovního ruchu je tento stav zřejmě nedostatečný.

2.4.7. Zařízení pro sport a rekreaci

Vybavení města zařízeními pro sport a rekreaci (s dopadem na cestovní ruch) zůstává pod úrovní okolních srovnatelně velkých měst. Hřiště a univerzální sportovní plochy se sice ve městě nacházejí, ale ve velmi špatném technickém stavu.

Nachází se zde atletický areál s fotbalovým hřištěm (travnatý povrch; vedle areálu tréninkové škvárové hřiště). Jeho stav odpovídá stáří a dlouhodobé absenci větších investic do oprav a vybavení. V sousedství atletického areálu je sportoviště s antukovým povrchem pro tenis, volejbal a nohejbal. Dále se v této oblasti nachází krytá hala. Celou „sportovní“ oblast pak doplňuje krytý zimní stadion.

V Chotěboři se provozují následující sportovní odvětví: Sportovní klub Buttula-Aerobik, Oddíl Moderního sportovního karate, Oddíl orientačního běhu, Biatlon, Fotbalový klub, Hokejový klub, ZŠ Smetanova- Softball, Sportovně střelecký klub, TJ CHS-Stolní tenis, TJ CHS-volejbalový oddíl, TJ CHS-atletický oddíl Turbo, TJ CHS-Šachový oddíl, TJ CHS-ASPV, TJ CHS-lyžařský oddíl, FK Boca-futsalová liga, Klub leteckých modelářů.

Co se týče dětských hřišť, je v současné době v Chotěboři pouze jedno v lokalitě Na Chmelnici.

Pro chvíle klidu a odpočinku slouží obyvatelům Chotěboře několik míst se zelení a dostatečným počtem laviček, zejména pak Stromovka, Park V. Fialy a park kolem chotěbořského zámku.

Jako zásadní nedostatek v tomto je pocíťována nemožnost koupání (ať v krytém, či otevřeném koupališti).

Za zmínku ovšem stojí existence naučné stezky Údolím Doubravy, která je současně velkým potenciálem pro rozvoj cestovního ruchu.

2.4.8. Školství

Ve městě se nachází mimo jeslí a mateřské školy i řada škol, splňujících požadavky základního, středního, učňovského a vyššího odborného vzdělávání. Městem zřizované instituce a školská zařízení jsou Mateřská škola, Školní jídelna, Základní umělecká škola, Základní škola v Buttulově ulici a Základní škola ve Smetanově ulici. Krajem zřizované instituce jsou Základní škola v Hradební ulici (speciální, dříve zvláštní škola), Vyšší odborná škola a Obchodní akademie, Gymnázium a Střední odborné učiliště technické. Kromě těchto institucí se zde ještě nachází Jazyková škola, Sejfi, Pavlíček, v.o.s. nabízející jazykové kurzy (AJ, NJ, RJ) pro všechny skupiny obyvatelstva.

2.4.9. Zařízení pro kulturu a informatiku

Relativně lépe je zabezpečena **informatika** – ve městě je aktivní Městská knihovna z šesti Místními lidovými knihovnami v částech města (Bílek, Počátky, Příjemky, Rankov, Střížov a Svinný), ve většině knihoven je veřejně přístupný internet. K tomu se ve městě nachází dobře fungující Informační a turistické centrum sídlící v Městské knihovně.

Internet je volně přístupný prostřednictvím bezdrátového připojení do sítě MAN (Metropolitan Area Network), provozovaný Svazkem obcí Podoubraví.

Kulturní dění ve městě „řídí“ příspěvková organizace Městské muzeum Chotěboř. Tato organizace v průběhu roku pořádá mimo činností spojených s existencí muzea i celou řadu dalších kulturních akcí – koncerty, divadelní představení, hudební slavnosti apod. Mimo tyto aktivity provozuje i Městské kino.

Městu naopak chybí klasická divadelní budova, není tady možné uspořádat jakékoli divadelní představení, aniž by nevznikly technické problémy. Využití kina, sokolovny či prostorů Domu dětí a mládeže je v současné době jen nouzovou alternativou.

2.4.10. Ekonomická situace města

Za léta 2000 až 2006 získalo město 437 miliónů Kč **příjmů z vnějších zdrojů**, tedy ročně průměrně 62,4 miliónů Kč. Ve vztahu k objemu obecního rozpočtu, plánovaného pro rok 2007, představuje tato částka více jak 40 %. Nejvydatnějším zdrojem příjmů byly dotace z kraje - 79,5 %, dále od Ministerstva financí - 6,7 % a ostatní fondy a ministerstva celkem - 13,8 %. Druhou část zdrojů rozpočtu města tvoří podíl na daňových výnosech a příjmy z aktivit Města Chotěboř.

U **rozpočtu města**, tak jak byl postupně schvalován zastupitelstvy v letech 2000-2006, můžeme sledovat za zmíněné období celkový nárůst o 30 % (2000 – 109 mil. Kč; 2006 – 141,8 mil. Kč). Předpokládané rozpočtové příjmy města pro rok 2007 činí 142,3 milionů Kč, celková dlužná částka k 31. prosinci 2006 byla 30,7 milionů Kč, tj. 21,6 % z příjmů.

Ukazatel dluhové služby se zvýšil z 1,49 v roce 2000 na 5,33 v roce 2006. Tuto situaci v zadluženosti však nelze považovat za jednoznačně negativní, neboť za dlužnými částkami je třeba vidět budovaná a již fungující díla (zejména infrastrukturní) a současně jejich víceletý splátkový režim.

K charakteristice ekonomické situace města patří mimo jiné též **vývoj mezd a platů**. Příjmy v ČR, kraji Vysočina a na okrese Havlíčkův Brod mají při vzájemném porovnání v letech 2001-2005 následující trend (od roku 2006 došlo ke změně metodiky statistického úřadu a již nelze zjistit průměrné příjmy na okrese):

- Republikový příjem se za sledované období (zde 2001 - 1. čtvrtletí 2007) pohybuje stabilně o zhruba 14,5 % výše než příjem krajský.
- Okresní příjem ve vztahu k republikovému má poněkud horší tendenci než je uvedeno v předchozím bodě. Okresní příjem roste pomaleji než republikový – v roce 2001 byl rozdíl 16,4 % zatímco na konci roku 2006 to bylo již 19,74 %. Samozřejmě obdobný trend má i vztah ke krajskému příjmu (2001 – 2,26 %; 2005 – 6,07 %).
- V poslední řadě je nepříznivý i poměr v nárůstu příjmů za sledované období. Zatímco republikový průměrný příjem vzrostl v letech 2001-2005 o 29,6 %, krajský obdobně o 29,5 %, ale okresní jen o 24,4 %.

2.4.11. Technická infrastruktura

Ve městě a jeho místních částech je plně funkční systém nakládání s tuhými komunálními odpady (TKO). Je zde sběrný dvůr, skládka TKO, 45 stanovišť na separovaný odpad (tzv. kontejnerová hnízda), třikrát ročně se přistavují kontejnery na objemný a biologický odpad (28 stanovišť). V rámci sběrného dvoru je k dispozici služba odběru elektrozařízení a nebezpečného odpadu. Město má uzavřenou smlouvy s firmou EKO-KOM, která zajišťuje další zpracování separovaného odpadu (plasty, sklo, papír a kovy). Fa. Recycling doplňuje služby sběrem kovového odpadu na svém sběrném dvoře.

Vodohospodářství je řešeno v souladu s Plánem rozvoje vodovodů a kanalizací kraje Vysočina a v současné době splňuje požadavky na zásobování pitnou vodou.

2.4.12. Přírodní a kulturní zajímavosti

Chotěboř leží na okraji CHKO Železné hory. Oblast zasahuje do katastrálního území města v jeho severovýchodní části, a to zejména do území zámeckého parku a lokalit Na Kozinci a Na závalech. Z pohledu cestovního ruchu je velmi zajímavou lokalitou Údolí Doubravy, nacházející se v Chráněné krajinné oblasti Železné hory (ca. 2 km od středu města). Nachází se zde naučná stezka, která vychází z místní části Bílek a končí v lokalitě Na Závalech u poutního kostelíku Sv. Anny. Celý dojem z města není pak rušen žádným výraznějším zdrojem znečištění životního prostředí.

Ke kulturním památkám města bezpochyby patří místní zámek, kde sídlí v současné době Městské muzeum. Mimo zámku a jeho rozsáhlého parku nachází se zde celá řada dalších kulturních památek, např. budova bývalé radnice (dnes sídlo Základní umělecké školy) a Mariánský sloup na náměstí, kostel Sv. Jakuba Staršího, středověký kamenný mostek v Bílku, pomník obětem 1. sv. války ve Střížově ap. Budova radnice je v současné době v péči stavebníků, neboť zde probíhá generální rekonstrukce.

Ve městě sídlí i Informační a turistické centrum, které je provozováno Městskou knihovnou. Centrum zajišťuje potřebnou prezentaci města v cestovním ruchu a jako takové nabízí své služby zejména turistům.

V okolí města prochází cykloturistická trasa 5127 – Podoubravská cyklotrasa (Radostín – Libice nad Doubravou – Golčův Jeníkov), která z velké části kopíruje historickou Liběckou stezku. Trasa je vedena malebným údolím řeky Doubravy v Podhůří Železných hor v celkové délce 52 km.

2.5. Anketa k problémům života města Chotěboře

Dalšími rozborovými pracemi byla anketa k problémům života města a její statistické vyhodnocení. Metodicky byla anketa založena na čtyřstupňovém bodovém hodnocení (0 - neexistující problém, 1 - existující, ale málo významný problém, 2 - významný problém, 3 - zvláště závažný problém) a na výpočtu bodových průměrů a z nich vycházejícího pořadí. Za těchto předpokladů jsou výsledky ankety následující:

Pořadí	Problémy	Bodové hodnocení
1.	Pracovní příležitosti pro osoby se zdravotním postižením	2,32
2.	Soužití s etnickými menšinami	2,31
3.	Stav silnic II. a III. třídy v katastru města	2,27
4.	Stav místních komunikací	2,25
5.	Pracovní příležitosti pro ženy	2,21
6.	Dostatečnost a kvalita komunikací pro cyklisty	2,18
7.	Všeobecná politicko-ekonomická situace v ČR	2,02
8.	Dostupnost garáží a parkovacích míst pro osobní automobily	1,95
9.	Pracovní příležitosti pro středoškoláky	1,93
10.	Úroveň autobusové dopravní obslužnosti uvnitř města	1,91
11.	Ekonomická situace neziskových kulturních, sportovních, vzdělávacích, sociálních apod. zařízení	1,90
12.	Dostupnost sociálních služeb (Domovy důchodců, Pensiony pro seniory, DPS apod.)	1,88
13.	Pracovní příležitosti pro absolventy vyšších odborných škol	1,88
14.	Pracovní příležitosti pro vysokoškoláky	1,88
15.	Nabídka kulturních zařízení	1,85
16.	Účast obyvatel na správě věcí veřejných	1,83
17.	Úroveň využívání biomasy, větrné a vodní energie	1,83
18.	Nedostatečnost rozpočtu města	1,80
19.	Dostupnost zařízení pro celoživotní vzdělávání	1,78

20.	Pracovní příležitosti v blízkém okolí města, tj. do cca 25-30 km	1,78
21.	Ekonomická situace zemědělců na území města	1,78
22.	Cenová dostupnost rodinných domů	1,76
23.	Kriminalita, vandalismus, drogy apod. ve městě	1,75
24.	Zájem obyvatel o kulturu a tzv. zájmové činnosti	1,73
25.	Dostupnost dotací a jiných podpor ekonomického rozvoje ze zdrojů Evropské unie	1,73
26.	Pracovní příležitosti pro muže	1,72
27.	Všeobecná úroveň vztahu obyvatel k ochraně životního prostředí	1,71
28.	Dostupnost pozemků pro výstavbu bytových domů	1,70
29.	Duchovní, kulturní a morální úroveň obyvatel	1,68
30.	Příležitosti k rekvalifikaci	1,68
31.	Dostupnost dotací a jiných podpor ekonomického rozvoje ze zdrojů České republiky	1,68
32.	Cenová dostupnost bytů v bytových domech	1,66
33.	Technický a estetický stav bytových domů	1,60
34.	Úroveň činnosti vrcholných orgánů veřejné správy ČR	1,59
35.	Nesoulad krajského uspořádání s působností vybraných orgánů státní správy (soudy, Policie, ...)	1,56
36.	Dostupnost pozemků pro výstavbu rodinných domů	1,54
37.	Stav místních historických a kulturních památek	1,54
38.	Profesní složení obyvatel vzhledem k reálné nabídce pracovních příležitostí	1,53
39.	Úroveň služeb poskytovaných kulturními zařízeními	1,53
40.	Ekonomická situace místních řemesníků, firem pro různé služby a jiné podobné činnosti	1,51
41.	Vliv silniční dopravy na životní prostředí v obydlených částech města	1,51
42.	Chybějící dlouhodobý plán rozvoje města	1,50
43.	Úroveň péče o místní historické a kulturní památky	1,50
44.	Úroveň využívání tuhých komunálních odpadů jako druhotných surovin	1,49
45.	Rozdíly v životní úrovni obyvatel vlastní Chotěboře a připojených částí venkovského charakteru	1,48
46.	Nabídka turistických aktivit	1,48
47.	Pracovní příležitosti pro absolventy učilišť	1,46
48.	Pocit bezpečí obyvatel města	1,45
49.	Úroveň čistoty veřejných prostranství	1,45
50.	Ekonomická situace maloobchodních prodejen, restaurací, hotelů, zařízení cestovního ruchu ...	1,45
51.	Dostupnost lékařské služby první pomoci	1,44
52.	Úroveň činnosti Policie ČR	1,44
53.	Dostupnost dotací a jiných podpor ekonomického rozvoje ze zdrojů Kraje Vysočina	1,44
54.	Nabídka jiných volnočasových aktivit	1,43
55.	Úroveň autobusové dopravní obslužnosti s blízkým okolím města (spoje okresního významu)	1,42
56.	Dostupnost vysokých škol	1,41
57.	Dostupnost nadregionálních sportovních zařízení	1,41
58.	Poloha města v rámci Kraje Vysočina	1,41
59.	Dostupnost lékařské péče – specialisté	1,40
60.	Úroveň třídění tuhých komunálních odpadů	1,40
61.	Zájem obyvatel o sport a turistiku	1,38
62.	Dostupnost pozemků pro zahrádkářské kolonie	1,38
63.	Úroveň služeb poskytovaných v rámci turistických aktivit	1,37
64.	Ekonomická situace průmyslových, stavebních a dopravních firem v Chotěboři	1,36
65.	Účast obyvatel na činnosti spolků, oddílů, občanských sdružení, občanských iniciativ apod.	1,36
66.	Dostupnost nadregionálních kulturních zařízení	1,35

67.	Úroveň činnosti Městské policie	1,35
68.	Hluk v obytných částech města	1,34
69.	Úroveň informovanosti obyvatel o činnosti orgánů veřejné správy	1,32
70.	Chybějící územní plán celého území města	1,32
71.	Dostupnost řemeslných služeb pro obyvatelstvo	1,30
72.	Úroveň poskytovaných řemeslných služeb pro obyvatelstvo	1,30
73.	Výše nájemného v bytech ve vlastnictví jiných osob	1,29
74.	Úroveň autobusové dopravní obslužnosti s ostatním územím ČR (dálkové spoje)	1,29
75.	Úroveň poskytovaných restauračních, hotelových a turistických služeb	1,27
76.	Úroveň železniční dopravy s ohledem na návaznost na hlavní železniční tratě	1,26
77.	Pokles počtu obyvatel	1,24
78.	Úroveň dostupné lékařské služby první pomoci	1,24
79.	Úroveň svozu tuhých komunálních odpadů	1,24
80.	Chybějící plán rozvoje Kraje Vysočina	1,20
81.	Úroveň poskytované péče v dostupných nemocnicích	1,19
82.	Poloha města mimo hlavní silniční tahy	1,18
83.	Úroveň činnosti orgánů Kraje Vysočina	1,18
84.	Nabídka sportovních zařízení	1,17
85.	Dostupnost nemocnice	1,16
86.	Úroveň služeb poskytovaných v rámci jiných volnočasových aktivit	1,15
87.	Zadluženost města	1,15
88.	Výše nájemného v městských bytech	1,14
89.	Úroveň služeb poskytovaných sportovními zařízeními	1,13
90.	Úroveň činnosti místních a okresních orgánů státní správy	1,13
91.	Úroveň poskytovaných služeb	1,13
92.	Vzdělanost obyvatel	1,13
93.	Úroveň železniční dopravy z místního pohledu (uspokojení místních potřeb)	1,12
94.	Dostupnost lékařské péče – zubní lékaři	1,12
95.	Úroveň poskytované lékařské péče od lékařů-specialistů	1,12
96.	Úroveň činnosti zastupitelstva města	1,10
97.	Dostupnost strážníků Městské policie	1,09
98.	Spolupráce orgánů města s okolními obcemi	1,07
99.	Obtěžující zápach v obytných částech města	1,05
100.	Úroveň odkanalizování a čištění odpadních vod	1,05
101.	Úroveň výuky a výchovy v základních školách	1,05
102.	Poloha města v rámci České republiky	1,03
103.	Dostupnost žádoucích vyšších odborných škol	1,02
104.	Úroveň výuky a výchovy ve stávajících učňovských školách a SOU	1,02
105.	Úroveň činnosti Městského úřadu	1,02
106.	Úroveň prodeje v maloobchodních prodejnách	1,02
107.	Dostupnost maloobchodních prodejen	1,02
108.	Úroveň činnosti rady města	1,00
109.	Úroveň poskytované lékařské péče od praktických lékařů	1,00
110.	Věkové složení obyvatel – stárnutí apod.	1,00
111.	Úroveň poskytované lékařské péče od zubních lékařů	0,98
112.	Prašnost v obytných částech města	0,98
113.	Technický a estetický stav rodinných domů	0,98

114.	Kvalita televizních signálů	0,95
115.	Úroveň bydlení v bytových domech	0,95
116.	Dostupnost restauračních, hotelových a turistických služeb	0,93
117.	Stav okolních vodních toků a vodních ploch	0,93
118.	Dostupnost jazykových kurzů	0,93
119.	Dostupnost kurzů pro uživatele výpočetní techniky	0,90
120.	Dostupnost Rychlé zdravotnické služby	0,88
121.	Všeobecný stav hlavních složek životního prostředí – vody, půdy a ovzduší	0,88
122.	Místní klimatické podmínky	0,88
123.	Dostupnost služeb Policie ČR	0,86
124.	Poloha města mimo železniční tratě	0,85
125.	Dostupnost žádoucích středních škol	0,83
126.	Stav významných a zajímavých krajinných prvků	0,83
127.	Stav okolních lesů	0,81
128.	Úroveň činnosti Rychlé zdravotnické služby	0,81
129.	Úroveň ve stávajících vyšších odborných školách	0,79
130.	Dostupnost žádoucích učňovských škol a SOU	0,76
131.	Úroveň poskytovaných poštovních služeb	0,71
132.	Úroveň poskytovaných informačních služeb	0,71
133.	Dostupnost lékařské péče – praktičtí lékaři	0,70
134.	Úroveň ve stávajících středních školách	0,68
135.	Průnik průmyslových objektů do obytných částí města	0,68
136.	Dostupnost informačních služeb (Infocentrum, knihovny, internet apod.)	0,67
137.	Stav okolní krajiny, jejího přirozeného rázu	0,67
138.	Úroveň poskytovaných peněžních služeb	0,67
139.	Úroveň telefonních služeb	0,67
140.	Dostupnost peněžních služeb	0,54
141.	Dostupnost poštovních služeb	0,52
142.	Poloha města v rámci okresu Havlíčkův Brod	0,49
143.	Soužití místních obyvatel s chataři a chalupáři	0,45
144.	Úroveň činnosti hasičského záchranného sboru	0,45
145.	Úroveň bydlení v rodinných domech	0,44
146.	Dostupnost hasičského záchranného sboru	0,40
147.	Dostupnost autoškol	0,30
148.	Dostupnost základních škol	0,29
149.	Zásobování pevnými palivy	0,27
150.	Zásobování plynem	0,27
151.	Zásobování elektřinou	0,24
152.	Zásobování pitnou vodou	0,24

S ohledem na použitý „bodový“ systém lze považovat ze statistického hlediska problémy se 2,00 a více body za závažné až zvláště závažné, problémy s alespoň 1,5 bodem za významné. Při opačném pohledu jsou problémy s méně jak 1,0 bodem spíše vyjádřením pozitivních stránek života v Chotěboři a svým způsobem náleží k vedlejším zdrojům rozvoje tohoto území.

Anketa do jisté míry potvrdila stav popsany v předchozí kapitole 2.3., neboť mezi problémy s více jak 1,5 bodem jsou problémy jak ekonomické tak mimoekonomické, především:

Problémy s ekonomickým podtextem

- pracovní příležitosti téměř všech skupin osob v produktivním věku
- politicko-ekonomická situace v ČR
- dopravní obslužnost spojená s nízkou kvalitou všech druhů pozemních komunikací na území města a v jeho okolí
- ekonomická situace firem a neziskových institucí působících na území města
- dostupnost finančních zdrojů včetně dotací s dopadem na nedostatečnost rozpočtu města
- dostupnost a finanční náročnost bydlení apod.

Problémy s mimoekonomickým podtextem

- účast obyvatel na správě věcí veřejných
- zájem o kulturu a tzv. zájmové činnosti
- duchovní, kulturní a morální úroveň obyvatel
- kriminalita, vandalismus, drogy
- vztah obyvatel k ochraně životního prostředí
- soužití obyvatel s etnickými menšinami s opakovaně připomínaným nevhodným chováním Romů

Nelze však ani přehlédnout kritiku nedostatečnosti služeb sociálního a vzdělávacího charakteru pro občany v poproduktivním věku.

2.6. Anketa k reálným rozvojovým zdrojům města Chotěboře

Na anketu k problémům života města navázala anketa k reálným rozvojovým zdrojům města Chotěboře, založená na posuzování 30 nabídnutých „položek“ ⇒ zdrojů dalšího rozvoje města v příštích 10 až 15 letech, s požadavkem na doplnění dalších podle názorů účastníků ankety.

Reálnými rozvojovými zdroji města se rozumí takové existující skutečnosti, nebo s jistotou předpokládané skutečnosti, které město využije v následujících 15 letech k řešení svých problémů a k žádoucímu rozvoji. Výsledkem ankety je následující výčet zdrojů:

Ekonomické rozvojové zdroje

- Relativně stabilní průmyslové firmy s významným počtem zaměstnanců
- Dostatek odborně zdatných pracovních sil pro průmyslové a řemeslné činnosti
- Značný počet malých firem a živností – zdroj podnikatelských aktivit a pestrosti činností
- Bývalý vojenský areál Bílek – další prostor pro rozvoj podnikatelských činností
- Letiště Dobkov – podmínky pro provoz aerotaxi
- Turisticky stále zajímavější (klidné, nezahlučené) okolí města jako zdroj poptávky po podnikatelských aktivitách v turistickém ruchu
- Finanční zdroje Evropské unie do roku 2013 pro podporu rozvoje podnikatelských činností a zaměstnanosti obyvatel

Lidské zdroje

- Přetrvávající poměrně vysoká odborná úroveň práce schopných obyvatel, zejména v tradičních průmyslových oborech

- Zájem obyvatel o podnikání v drobných výroбах, řemeslech a službách
- Trvale rostoucí jazyková a informační gramotnost obyvatel
- Druhy, počty a kapacita sportovních, kulturních, sociálních, společenských a jiných zařízení pro regeneraci pracovních sil a žádoucí standard životní úrovně obyvatel
- Poměrně mladé obyvatelstvo
- Pozemky pro bytovou výstavbu
- Finanční zdroje Evropské unie do roku 2013 pro podporu rozvoje lidských zdrojů

Technická infrastruktura (technické vybavení) jako podpůrný rozvojový zdroj

- Existence železniční tratě Pardubice – Havlíčkův Brod se značnou rezervou přepravní kapacity
- Relativní blízkost napojení silnic II. a III. třídy, procházejících územím města, na silnice I. třídy (Ždírec n.D., Golčův Jeníkov, Havlíčkův Brod)
- Fungující systém nakládání s tuhými komunálními odpady
- Čistička odpadních vod
- Kapacitní zdroje kvalitní pitné vody
- Rozsah plynofikace
- Kapacitní elektrorozvodná síť
- Všeobecně dostupný vysokorychlostní internet
- Kvalitní telekomunikační soustava
- Využitelná energie větru
- Finanční zdroje Evropské unie do roku 2013 pro podporu rozvoje technické infrastruktury měst a obcí

Životní prostředí jako objektivní zdroj rozvoje

- Nadstandardní kvalita životního prostředí v bezprostředním okolí města ve srovnání s tzv. celostátním průměrem
- Neexistence průmyslových a jiných výrobních, výrazně negativně ovlivňujících životní prostředí na území města
- Blízkost CHKO Železné hory a CHKO Žďárské vrchy, blízkost jinak chráněných území a přírodních a historických zajímavostí
- Plochy zemědělské půdy pro produkci biomasy k energetickým účelům
- Finanční zdroje Evropské unie do roku 2013 pro podporu projektů na ochranu a tvorbu životního prostředí

2.7. Kulatý stůl k návrhu rozborové části

Pro podporu širší účasti obyvatel města a všech dalších osob působících ve městě na aktualizaci původního strategického dokumentu z roku 2003, uspořádaly orgány Města Chotěboře tzv. kulatý stůl, s cílem využít jej i jako vnitřní (místní) oponenturu rozborové části.

Ke kulatému stolu byli záměrně pozváni zástupci obyvatel města různého věku, zástupci kulturních, podnikatelských, environmentálních, sociálních, bezpečnostních a dalších složek. Při takto pestrém složení účastníků a při řízené diskusi k předloženým rozborovým materiálům byly zaznamenány tyto hlavní myšlenky a názory:

- Výsledky ankety k problémům života města odpovídají názorům, které se ve městě objevují již delší dobu. Některé zvláštnosti spíše vyplývají z počtu účastníků ankety a jejich složení.
- Výsledky ankety k reálným rozvojovým zdrojům města odpovídají situaci na Chotěbořsku. V ekonomických zdrojích není vhodné uvažovat v příštích 15 letech s nadstandardně velkými průmyslovými investicemi, neboť mohou přinést s sebou některé nepříznivé jevy – vyčerpání zdrojů pracovní síly nebo přetahování pracovníků z tradičních oborů vyvolávající ekonomickou závislost obyvatel na jediné firmě.
- Vzhledem k dosavadnímu vývoji v ekonomické a mimoekonomické oblasti života města v posledních 10 letech nelze do budoucna očekávat ve městě a jeho nejbližším okolí zásadní zvraty (skoky) jak v podnikání a zaměstnanosti, tak v rozvoji běžných podmínek života obyvatel.
- Objektivně je nutné přiznat rozdíly v životních nákladech mezi obyvateli vlastní Chotěboře a obyvateli venkovských částí města.
- Stálým problémem zůstává pasivní účast obyvatel města na spolupráci s orgány města a vzájemná spolupráce mezi zájmovými organizacemi samotnými a mezi těmito organizacemi a podnikatelskou sférou.
- Zpracovatelé strategie rozvoje města na léta 2008-2022 musí vzít v úvahu, že ve městě bude vždy existovat skupina tzv. věčně nespokojených obyvatel, jimž nelze ve strategickém dokumentu ve všem vyhovět.

2.8. Souhrnné hodnocení SWOT

Hodnocení existujících silných a slabých stránek města (vnitřních vlivů) na straně jedné a možných příležitostí a rizik jeho dalšího rozvoje (vnějších vlivů) na straně druhé, vychází z podrobného rozboru sociální, ekonomické a společenské situace a současně vytváří základ pro věcné pojmenování jednotlivých složek programové části strategického plánu. S využitím všech dosud uvedených údajů, informací, poznatků a názorů je SWOT hodnocení provedeno pro dvě oblasti života – ekonomickou a mimoekonomickou, s vědomím, že řada „položek“ zasahuje svou podstatou do obou oblastí.

Ekonomická oblast

S - Silné stránky	W – Slabé stránky
Stále kvalitní pracovní síly se standardní vzdělaností	Postupné stárnutí obyvatel
Relativně stabilizované velké průmyslové podniky	Nedostatečná šíře nabídky pracovních příležitostí z hlediska profesí
Početné řemeslnické dílny a drobné živnosti	Útlum bytové výstavby, zejména finančně dostupné pro mladé rodiny s dětmi
Existence volných ploch, vhodných pro následné ekonomické a mimoekonomické využití	Dosud málo doprovodných služeb cestovního ruchu (např. ubytovací kapacity, půjčovny kol ...)
Nízká míra nezaměstnanosti pod regionální i republikovou úrovní	Špatný stavebně technický stav silnic a místních komunikací
Tradice zemědělské výroby	Nedostatečná dopravní obslužnost částí města venkovského charakteru ve dnech pracovního klidu
Kvalifikovaní a zkušení pracovníci v oblasti zemědělské výroby	Vzdálenost města od hlavních silničních tahů (zejména dálnice)
Vhodné plochy pro pěstování plodin k technickému a energetickému využití	Excentrická poloha města v rámci kraje
Vhodné podmínky pro rozvoj agroturistiky	Nevyrovnané klimatické podmínky
Zajištěné zásobování pitnou vodou, zemním plynem, elektrickou energií a ostatními palivy	Nedostatečnost finančních prostředků pro rozvojové potřeby města
Fungující systém nakládání s komunálními odpady	Nižší než průměrná koupěschopnost obyvatelstva
Napojení města na železniční dopravu s rezervou přepravní kapacity	Horší ekonomické postavení obyvatel stavebně oddělených částí města venkovského charakteru
Kvalitní stav telekomunikační infrastruktury	Malá ochota a odvaha obyvatel města zúčastňovat se rozvojových programů a projektů
Lesy, vodní zdroje a vodní toky v okolí města, ložiska hlín, písků a kamene	Přetrvávající dopady nedokončené reformy veřejné správy, rozrůstající se administrativa
Větrný potenciál území,	
Výhodná poloha Města v rámci ČR	
O - Příležitosti, reálné šance	T - Rizika, reálné hrozby
Podpora rozvoje chotěbořské aglomerace ze strany orgánů kraje Vysočina	Ekonomická, politická a legislativní recese v ČR
Národní a evropské programy pro rozvoj podnikatelských činností	Odborně, administrativně a finančně náročná příprava projektů národních a zejména evropských rozvojových programů a jejich postupný útlum
Národní a evropské programy pro podporu lidských zdrojů	Pokles zájmu investorů o podnikání ve městě
Národní a evropské programy rozvoje obcí a venkovských území	Zvýšení intenzity nákladní dopravy na rekonstruované silnici II. třídy Golčův Jeníkov – Ždírec nad Doubravou
Komplexní pozemkové úpravy organizované a financované státem a EU	Opakované změny ve veřejné správě
Úplná rekonstrukce silnic II. třídy Chotěboř - Havlíčkův Brod a Chotěboř – Golčův Jeníkov	Požadavky státní byrokracie
Připravenost přeshraniční spolupráce v rámci tzv. partnerských měst	Ochrana přírody a krajiny bez respektování zájmů, záměrů a možností obcí
Připravenost pro partnerství a spolupráce s jinými městy v rámci republiky	Stagnace malého a středního podnikání
Bývalý vojenský areál Bílek	Neochota obyvatel k migraci při snižování počtu pracovních příležitostí
Dopravního propojení jednotlivých částí města	Omezenost finančních zdrojů pro rozvoj ekonomické oblasti
Informační technologie nejruznějšího druhu	Útlum zemědělské výroby a zemědělských činností
Jazyková a informační gramotnost obyvatel jako konkurenční výhody	
Turistická atraktivnost okolí města	
Letiště Dobkov s kapacitním potenciálem	
Kvalitní zemědělská produkce (vazba na životní prostředí)	
Kvalitní pracovní síly se standardní vzdělaností	

Mimoekonomická oblast

S - Silné stránky	W - Slabé stránky
Lidskou činností dosud nepříliš dotčená příroda a krajina a hlavní složky životního prostředí	Dlouhodobě nedostačující technická kvalita občanské vybavenosti - kulturní, společenská, sportovní a rekreační zařízení místního i regionálního významu (i pro oblast cestovního ruchu)
Zachované venkovské osídlení v místních částech, udržované a rozvíjené historické tradice města a jeho blízkého okolí	Zvláště negativně pocíťovaná nedostatečnost ve vybavení zařízeními a službami pro staré a dlouhodobě nemocné občany
Vhodná geografická poloha k rozvoji cestovního ruchu a turistiky	Nedostatečné služby a zařízení pro ohrožené a krizové sociální skupiny
Pružná reakce vyššího školství na poptávku trhu po jednotlivých oborech a profesích a tentýž soulad u škol nižšího stupně a učňovského školství v regionu	Nedostatečná vzájemná spolupráce místních neziskových organizací
Kvalitní síť předškolních zařízení, počet a úroveň základního a středního školství	Malá angažovanost a aktivní zájem veřejnosti ve správě věcí veřejných
Dostatečná aktivita škol v práci s dětmi a mládeží v mimoškolní době	Nedostatek parkovacích a odstavných ploch
Zatím dostatečná a kvalitní zdravotní péče	Nedostatečnost pestrosti nabídky aktivit z pohledu potřeb cestovního ruchu
Angažovanost občanů a dětí ve spolcích a zájmových organizacích	Sezónnost návštěvnosti města a okolí
Poskytování základních sociálních služeb pro seniory	Absence atraktivních vodních ploch ke koupání
Chráněné krajinné území a přírodní památky v nejbližší okolí města	Nedostatečná spolupráce mezi soukromým sektorem a Městem
Atraktivita venkovského chalupaření	Nedostatečná spolupráce mezi soukromým sektorem a neziskovými organizacemi
	Nedostatečné zmapování místních atraktivit
	Nedostatek startovacích bytů pro mladé lidi
O - Příležitosti, reálné šance	T - Rizika, reálné hrozby
Pozemky pro individuální bytovou výstavbu	Nedostatek finančních prostředků na rozvoj mimoekonomické oblasti
Národní a evropské programy v oblasti péče o hlavní složky životního prostředí	Útlum základního a středního školství v malých městech
Národní a evropské programy pro podporu společenských aktivit	Útlum místního zdravotnictví a sociálních služeb
Krajinářsky hodnotné území pro sport, turistiku a rekreaci	Zvyšování podílu rizikových skupin obyvatelstva
Společenské organizace s dlouholetou tradicí	Občanská pasivita a nezájem o veřejné dění
Strategický rozvojový dokument města pro léta 2007-2022	Migrace mladých a vzdělaných obyvatel mimo město
Komunitní plán sociálních služeb	Zánik subjektů působících v oblasti sociálních služeb, volného času a společenských aktivit
Rozvojové dokumenty kraje Vysočina	

3. PROPOJOVACÍ ČÁST

3.1. Předpoklady pro dlouhodobý program rozvoje města

Z předchozí rozborové části, z dosavadní „Strategie rozvoje města Chotěboř pro léta 2004-2010“ a z informací, získaných z dalších zdrojů, vyplývají důležité souhrnné skutečnosti a dedukce, mající charakter **respektovatelných předpokladů** pro následné strategické plánování, tj. pro pořízení programové části strategie. Těmi nejpodstatnějšími jsou:

1. Město sice leží v pomyslném středu České republiky, avšak mimo hlavní silniční a železniční trasy a mimo bezprostřední (míněno především příznivý) vliv velkých obytných a průmyslových aglomerací.
2. Z klimatologického hlediska město leží v nevýrazné zóně, tj. v území s nevýraznými ročními obdobími – zejména ne s déle trvajícím a teplotně vyrovnaným létem (vč. počtu letních dnů) a ne s déle trvajícím zimou a dostatečně vysokou sněhovou pokrývkou.
3. Město jako celek je „díky“ skladbě z devíti různorodých městských částí urbanisticky nesourodé, a nejenom dopravně, ale i dalšími občanskými službami obtížněji obsluhovatelné.
4. Bez ohledu na všechny dosavadní změny v organizaci státní správy, město bylo a je centrem regionu pod jižními svahy Železných hor, čítajícím kolem dvaceti tisíc zde trvale žijících obyvatel.
5. Město samo představuje z demografického pohledu stagnující celek – počet obyvatel se po dobu posledních 20-25 let stále pohybuje těsně pod hranicí 10 tisíc.
6. Ekonomický rozvoj vždy dosud měl a stále má pozvolný ráz, bez výraznějších zvrátů a změn. Bezesporu významné je postupné vyrovnávání se podnikatelské sféry se změnami po roce 1989, včetně vývoje nezaměstnanosti.
7. Charakteristickým rysem mimoekonomické oblasti, tj. v souhrnu podmínek života ve městě, je stálý, i když ne kritický nesoulad mezi finančními možnostmi města a požadavky obyvatel na standard, obvyklý v jiných městech České republiky a ve srovnatelných městech EU.
8. V městě samotném, ani v jeho nejbližší okolí neexistují reálně využitelné rozvojové zdroje, jejichž využití by mohlo vést ke skokovým změnám v ekonomické i mimoekonomické oblasti života města. K dispozici jsou však zdroje, skýtající záruky postupných příznivých změn v delších časových obdobích.
9. Nesporně významnou skutečností, a současně rozvojovou rezervou, je kvalita životního prostředí na území města (s výjimkou centra Chotěboře) a v jeho okolí, dále terény pro rozptýlenou turistiku a rekreační aktivity, svérázný krajinný charakter Železnohorského podhůří apod.
10. Zaznamenaným předpokladem je též dnes již 18-letá neformální i právně stvrzená spolupráce města s okolními obcemi a z toho plynoucí zkušenosti, poznatky a přínosy.

3.2. Hlavní záměry

Při respektování rozhodnutí samosprávných orgánů města a závěrů všech předchozích částí a kapitol, jsou hlavními záměry této strategie rozvoje města:

- **reálnost** vize, hlavních cílů a následných aktivit vzhledem k objektivním společenským, ekonomickým a sociálním podmínkám při využití praktických zkušeností s plněním vizí a cílů z minulých let,
- příprava jednoznačných **zásad práce** se strategií rozvoje města (využívání, kontroly, aktualizace),
- **informovanost** občanů a právnických a fyzických osob, působících na území města, nejen o strategii samé, ale v průběhu „plánovacího“ období též o plnění přijatých cílů, aktualizaci strategie a o postavení města v kraji, ČR a EU.

4. PROGRAMOVÁ ČÁST

Programová část strategie rozvoje města je nejdůležitější částí celého dokumentu, v níž jsou při zachování logické posloupnosti (a při respektování objektivních výsledků rozborové části) postupně uváděny vize, hlavní strategické cíle, specifické cíle a prioritní opatření, které v souhrnu naznačují předpokládané postavení a funkce města v roce 2022.

4.1. Metodický postup přípravy programové části

V nejjednodušším a nejpřehlednějším vyjádření je metodický postup přípravy programové části strategie charakterizován pyramidou „položek“ v následující podobě, jejíž podrobný obsah je popsán v dalších kapitolách:

A. VIZE		
B.1. 1. hlavní strategický cíl	B.2. 2. hlavní strategický cíl	B.3. 3. hlavní strategický cíl
C.1. 1. specifický cíl 2. specifický cíl 3. specifický cíl 4. specifický cíl	C.2. 1. specifický cíl 2. specifický cíl 3. specifický cíl 4. specifický cíl 5. specifický cíl	C.3. 1. specifický cíl 2. specifický cíl 3. specifický cíl 4. specifický cíl 5. specifický cíl
D.1. 1. prioritní opatření 2. prioritní opatření 3. prioritní opatření 4. prioritní opatření 5. prioritní opatření	D.2. 1. prioritní opatření 2. prioritní opatření 3. prioritní opatření 4. prioritní opatření 5. prioritní opatření 6. prioritní opatření 7. prioritní opatření 8. prioritní opatření 9. prioritní opatření 10. prioritní opatření	D.3. 1. prioritní opatření

Použité označování jednotlivých úrovní pyramidy je důsledně používáno v navazujících kapitolách a podkapitolách, mj. i pro dodržení požadavku případné vazby jednotlivých „položek“ strategie rozvoje města na budoucí projekty a na s nimi souvisejícími žádostmi o dotace či jiné formy finanční podpory.

4.2. Vize (A.)

Přes všechny problémy, které město mělo, má a jistě bude mít, a které tato strategie rozvoje města nezastírá, je celé území města vhodným místem pro trvalý život dalších generací.

V takto nejstručněji formulované vizi je shrnuto 14 dílčích náhledů na stav města a podmínek života v něm v koncovém roce 2022. Těmito náhledy jsou:

Prvý náhled

Přes nejrůznější změny v organizaci veřejné správy a při splnění všech strategických cílů je Chotěboř i **nadále přirozeným regionálním centrem jihu Železnohorského podhůří**, se službami, které z ekonomických, právních a správních důvodů vyžadují soustředění do větších sídelních celků s všeobecnou veřejnou dopravní dostupností (kromě výkonu vlastní veřejné správy např. školství, zdravotnictví a sociální služby, bezpečnost, kapacitní kulturní a sportovní zařízení pod.)

Druhý náhled

Území města **nedoznalo žádné změny co do urbanistické koncepce**. Středobodem je vlastní Chotěboř, jejími satelity i nadále městské části venkovského charakteru, ale již s výrazně převažující funkcí obytnou a s útlumem funkce produkční (ekonomické). Objektivně proto přetrvávají problémy se vzdáleností těchto částí od tzv. občanské infrastruktury (služby atd.) i od míst pracovních příležitostí.

Beze změny zůstává též centrum Chotěboře – charakteristickým rysem je pro něj značné stáří budov a staveb, prostorová omezenost a nižší kvalita bydlení oproti vnějším částem města.

S výjimkou městské části Bílek, kde je v souvislosti s produktivním využitím bývalého vojenského areálu poměr mezi produkční a obytnou funkcí jiný než ve zbývajících sedmi venkovských částech města.

Třetí náhled

Město stále **patří do skupiny měst s cca. deseti tisíci obyvatel**. Ani mírné zvyšování počtu narozených dětí v průběhu předchozích 15 let však nezastavilo nepříznivé tendence ve věkovém složení obyvatel, tj. v růstu podílu osob v poproduktivním věku.

I když růst průměrného věku (tzv. dožití) obyvatel jistě patří k příznivým jevům, jde spolu s poklesem podílu obyvatel ve věkové skupině 0-14 let v období do roku 2007 o poměrně nebezpečný demografický vývoj s dopady po roce 2022. Městu se nedaří mládnout.

Čtvrtý náhled

Město prožívá **období ekonomické stability odpovídající dlouhodobému vývoji regionu**. Po odpočtu tzv. ilegální nezaměstnanosti (šedá ekonomika) je reálná nezaměstnanost pod celostátní úrovní. Příjmová úroveň obyvatelstva se pohybuje mírně pod celostátním průměrem.

Tohoto výsledku bylo dosaženo pozvolnými změnami ve skladbě produktivních činností, přizpůsobením velkých firem i živnostníků domácím a zahraničním požadavkům (poptávkám) i aktivitou živností v okolních venkovských obcích.

Projevuje se příznivý vliv cestovního ruchu.

Po velmi problematických obdobích krátce po vstupu České republiky do Evropské unie se stabilizovaly i zemědělské činnosti s nepřehlédnutelným významem pro přírodu a krajinu.

Není pochyb o tom, že tento trend pozvolných změn zůstane charakteristickým také pro právě začínající další plánovací (projekční) období, tj. od roku 2023.

Pátý náhled

Až do roku 2013 město často využívalo finanční zdroje Evropské unie pro posílení své rozpočtové situace, po roce 2013 se však situace změnila a tento zdroj je dnes podstatně méně vydatný a obtížněji dosažitelný.

Přes pozvolný růst podílu města na rozpočtovém určení daní (především díky ekonomickému vývoji) je **rozpočet města pro rozvojové investiční akce**, s výrazným vlivem na kvalitu života ve městě, **stále ne zcela dostatečný**. I tento fakt je příčinou stále jen pozvolných (nikoliv skokových, radikálních) změn ve všech sférách společenského života.

Šestý náhled

Město je **nadále členem korporací** s okolními obcemi Podoubraví a Železnohorského podhůří a současně korporací v rámci kraje Vysočina, a bez ohledu na právní formu těchto korporací, využívá na jedné straně výhodu spolupráce více obcí, na druhé straně stále nese „břímě“ nejnvýznamnějšího a ekonomicky nejsilnějšího člena místních korporací.

Sedmý náhled

Ačkoliv město zůstává mimo hlavní silniční a železniční trasy, **podařilo se vyřešit letité dopravní problémy na území města**. Těmi nejdůležitějšími jsou:

- provozování městské hromadné autobusové dopravy, zajišťující dopravní obslužnost nejen uvnitř Chotěboře samotné, ale též připojených částí města venkovského charakteru s Chotěboří,
- odklon tranzitní silniční dopravy z centra Chotěboře výstavbou přeložky silnice II/345,
- zlepšení stavebně-technického stavu místních komunikací a zvýšení jejich bezpečnosti ve všech částech města, včetně začlenění mnohých z nich do sítě cyklostezek Podoubraví a Železnohorského podhůří.

Osmý náhled

Standardům České republiky a Evropské unie **plně odpovídá zabezpečení v oblasti přenosu, sdílení, pořizování, předávání, zpracování a využívání informací a dat** na celém území města a ve vztahu města k jeho vnějšku. Kromě plného pokrytí signály mobilních telefonních operátorů a televizních kanálů, je k dispozici řada dalších sítí umožňující přenosy informací a dat v možnostech nejmodernějších technologií.

Existují funkční a kapacitní vzájemná datová propojení orgánů státní správy a samosprávy, včetně institucí zřizovaných státem, krajem a městem.

Devátý náhled

Především **rodinnými domy jsou zaplněny původně volné stavební parcely a proluky** po demolicích nejen v Chotěboři, ale i městských částech. V samotné Chotěboři **přibýlo několik bytových domů**, naopak problémem je obývání bytového fondu z hlediska stavebně dispozičního řešení a technického stavu v historické části Chotěboře (a to i přes jisté dopravní zklidnění).

Desátý náhled

Školáci a studenti mají k dispozici nezbytný počet základních škol a institut víceoborového středoškolského vzdělávání s nabídkou vybraných bakalářských oborů. Dospělí obyvatelé využívají k nezbytnému celoživotnímu vzdělávání nabídku jazykových kurzů, rekvalifikačních programů a tzv. vzdělávání třetího věku.

Vzdělanost a vzdělávání jsou podpořeny (kromě prostřednictvím jiných institucí) také nabídkou knihoven, které se staly centrem nabízejícím nejen služby výpůjček knih a výukových médií, ale i centrem vzdělávání prostřednictvím nejmodernějších informačních technologií.

Jedenáctý náhled

Mezi obyvateli převládá spokojenost se službami a příležitostmi (sportovní a kulturní zařízení, ...), které jim zpříjemňují život, pečují o jejich zdraví, zajišťují jejich bezpečnost a které jim v pokročilém stáří přinášejí pocit jistoty. Ve městě je funkční systém předcházení sociálně patologickým jevům. Na podobné úrovni je péče o rehabilitaci a rekreaci v produktivním věku, stejně jako péče o mladé rodiny a nejmladší občánky.

Dvanáctý náhled

Ve městě je patrný vliv stálé snahy o eliminaci nepříznivých vlivů na životní prostředí v zastavěných částech města. Bez problémů a s dlouhodobým časovým výhledem funguje systém hospodaření s TKO, a až na drobné výjimky ve venkovských částech města jsou čištěny odpadní vody a je dokončena záměna původních paliv a energií za paliva a energie šetrná k přírodě a krajině.

Třináctý náhled

Město Chotěboř a jeho okolí je vyhledávanou lokalitou pro rekreační, rekondiční a případně rehabilitační pobyty. Město těží zejména ze své vybavenosti pro tyto účely a z čistoty životního prostředí v zachovalé okolní přírodě. Za těchto podmínek se zde daří celoroční rozptýlené turistice, což navozuje dojem klidu a přívětivosti města, zejména v porovnání s oblastmi koncentrované turistiky (Kutná Hora, Seč, Velké Dářko apod.). Tento fakt je podpořen zázemím, reprezentovaným např. městskými parky a místy se zelení, cyklostezkami, zklidněnými komunikacemi, květinovou apod.

Čtrnáctý náhled

Život ve městě je příznivě ovlivněn vyváženým vztahem mezi Městem Chotěboř, jeho osadními výbory a dále podnikateli, živnostníky, společenskými organizacemi, občanskými sdruženími, spolky ap.

4.3. Hlavní strategické cíle (B.)

Chceme-li vidět město Chotěboř v roce 2022 tak, jak je zmíněno ve **vizi** a s ní souvisejících náhledech, nezbyvá než nerozdměňovat síly a prostředky, netříštit zájmy a záměry a neslibovat nesplnitelné, ale plně se soustředit na následující **tři strategické cíle**:

Prvý cíl (B.1.)

Bohaté město a jeho obyvatelé

Rozvoj produktivních (ekonomických) činností, nabídka pracovních míst, zvyšování příjmové úrovně obyvatel a podílu města na rozpočtovém určení daní, zhodnocování majetku města a obyvatel ...

Druhý cíl (B.2.)

Chotěboř – místo pro spokojený život

Kapacitní a kvalitativní změny v bytové výstavbě a bydlení, pestrost a dostupnost služeb všeho druhu pro obyvatele a návštěvníky města, dobrá dopravní dostupnost a obslužnost celého území města, prostor pro průběžnou regeneraci obyvatel, pocit bezpečnosti na území města ...

Třetí cíl (B.3.)

Životní prostředí i pro příští generace

Péče o hlavní složky životního prostředí a svérázný krajinný ráz, eliminace nepříznivých vlivů na životní prostředí, změny ve vztahu obyvatel k přírodě a krajině, zabezpečování dosažených změn ve kvalitě životního prostředí pro příští generace obyvatel ...

4.4. Specifické cíle (C.)

Specifickým cílem rozumí tato strategie rozvoje města vždy určitou věcnou oblast činností, kterými dojde v průběhu celého zájmového období k naplnění hlavních strategických cílů. Přitom je dbáno, aby byla zřejmá vazba mezi každým specifickým cílem a hlavním strategickým cílem.

4.4.1. Specifické cíle k hlavnímu strategickému cíli B.1.

- C.1.1. Přímá i nepřímá podpora produktivních činností včetně ekonomizace cestovního ruchu a příznivého dopadu na zaměstnanost obyvatel
- C.1.2. Všeobecná dopravní obslužnost uvnitř i vně města a řešení bezpečnosti dopravy (včetně bezpečnosti chodců)
- C.1.3. Příprava a realizace rozvojových projektů a systém koordinace ekonomických a mimoekonomických aktivit na území města, případně v rámci zájmového území nejrozličnějších korporací, včetně hledání vhodných finančních zdrojů a způsobů financování
- C.1.4. Trvalá prezentace ekonomického potenciálu města a užší informační propojení s obcemi ve správním obvodu Chotěboře

4.4.2. Specifické cíle k hlavnímu strategickému cíli B.2.

- C.2.1. Příprava ploch pro individuální bytovou výstavbu a pro výstavbu bytových domů, rekonstrukce domů ve vlastnictví města
- C.2.2. Všeobecně dostupné služby zdravotních zařízení a jeslí a stejně dostupné sociální služby s výraznějším zaměřením na seniory

- C.2.3. Rozsahem a zaměřením vyhovující nabídka základního, odborného a dalšího životního vzdělávání včetně s tím souvisejících školských zařízení
- C.2.4. Existence zařízení a jejich dostupnost pro obyvatele města (s významem pro celé Chotěbořsko) pro kulturu, sport, turistiku, oddech a odpočinek a další volnočasové aktivity, pro přístup k informacím apod.
- C.2.5. Obecně prospěšné činnosti dotvářející podmínky pro život ve městě – péče o majetek města (plán investic), prevence sociálně patologických jevů, specifický přístup k venkovským částem města, protipovodňový systém s důrazem na katastrální území Bílek, nepřímá podpora mladých rodin (pro zastavení odlivu obyvatel) a institut spolupráce města, podnikatelů, živnostníků, společenských organizací, občanských sdružení, spolků apod. při řízení rozvoje města

4.4.3. Specifické cíle k hlavnímu strategickému cíli B.3.

- C.3.1. Trvale provozovatelný systém nakládání s TKO a využívání bioodpadu
- C.3.2. Trvale provozovatelný systém čištění odpadních vod včetně řešení této činnosti ve venkovských částech města
- C.3.3. Využívání alternativních paliv a zdrojů energie
- C.3.4. K přírodě tolerantní hospodaření v lesích a na vodních plochách, revitalizace a údržba městských parků a veřejné zeleně a péče o plochy v nezastavěných částech města
- C.3.5. Podpora ekologické výchovy obyvatel města

4.5. Prioritní opatření (D.)

V této kapitole je uvedeno celkem 16 prioritních opatření, vybraných a označovaných jako priority proto, že jejich přednostní prosazování od počátku plnění záměrů programové části strategie:

- reaguje na ty nejdůležitější problémy života ve městě,
- nejvíce ovlivní kvalitu života ve městě,
- vytvoří příznivé předpoklady pro zbývající opatření, vycházející ze specifických cílů.

Výběr prioritních opatření ovšem neznamená, že zbývající z nich jsou méně důležitá. Jde pouze o jejich seřazení z hlediska potřeb města a času. Následující označování prioritních opatření plně respektuje metodický princip pyramidy (viz. kapitolu 4.1.) a proto navazuje na předchozí třídění specifických cílů.

- D.1.1. Systém městské hromadné dopravy s návazností na mimoměstskou a dálkovou autobusovou, vlakovou dopravu
Splnění dlouhodobého požadavku občanů města, obyvatel přilehlých obcí a návštěvníků města a současně jako prvá aktivita při řešení dopravní situace ve městě (nepřímý impuls pro Kraj Vysočina k řešení problematické dopravní situace na silnici č. II/345)
- D.1.2. Odklon dopravy mimo centrum Chotěboře v souladu s platným územním plánem
Vyloučení tranzitní dopravy z centra města s příznivým vlivem na kvalitu životního prostředí, kvalitu bydlení a bezpečnost obyvatel města
- D.1.3. Vyloučení provozu chodců z dopravně nebezpečných míst
Zamezení tragických dopravních nehod s účastí chodců na silnicích II. a III. třídy
- D.1.4. Rozvojové projekty splňující podmínky dotačních programů kraje, ČR a EU
Jednoznačná podmínka připravenosti Města, popř. podnikatelů a neziskových organizací na území města, na získání nejrůznějších forem finanční podpory jejich projektů ze zdrojů kraje, ČR a EU
- D.1.5. Systém prezentace ekonomického potenciálu města, včetně území Bílku a jeho okolí, jako vstupní brány do nejatraktivnější oblasti cestovního ruchu

Zevrubná, aktuální, objektivní a celostátně plošná informovanost podnikatelské sféry o možnostech podnikání na území města (zejména v areálu bývalého vojenského prostoru Bílek) a stejná informovanost o atraktivním území Údolí Doubravy

D.2.1. Prostory pro individuální bytovou výstavbu

Udržení počtu obyvatel, zamezení odchodu mladých obyvatel z města a zvýšený standard bydlení ve městě

D.2.2. Prostory pro výstavbu bytových domů

Příležitost pro občany, kteří z různých důvodů nemohou být stavebníky rodinných domků nebo kteří o bydlení v rodinných domcích nemají zájem

D.2.3. Rekonstrukce domů ve vlastnictví Města

Záchovná rekonstrukce historických domů v majetku Města – zachování přirozeného historického jádra města a zvýšení úrovně bydlení v těchto domech

D.2.4. Nepřetržitý provoz pečovatelské služby

Splnění požadavku občanů v poproduktivním věku na tyto služby

D.2.5. Rekonstruovaný letní sportovní areál

Investice regionálního významu s předpokládaným téměř každodenním využitím

D.2.6. Víceúčelové kulturně společenské zařízení

Zařízení vyhovující všem požadavkům a potřebám obyvatel města na poli kultury a společenských aktivit.

D.2.7. Oddechové zóny v nezastavěných částech města

Dostatečné zázemí pro možnost výletů rodin do okolí města, zejména v klidových zónách a na okraji lesních partií.

D.2.8. Aktuální plán investic a údržby majetku Města

Bezprostřední návaznost dokumentu střednědobého plánování na Strategii rozvoje města – dokumentu dlouhodobého plánování (včetně podrobnějšího finančního vyjádření náročnosti realizace)

D.2.9. Institut prevence sociálně patologických jevů a jeho koordinace

Instituce s pevně stanovenými pravidly činnosti i odpovědnosti pro řešení problémů v dané oblasti

D.2.10. Institut spolupráce Města, podnikatelů, živnostníků, společenských organizací, občanských sdružení, spolků apod. při řízení rozvoje města

Instituce s pevně stanovenými pravidly činnosti i odpovědnosti pro řešení problémů v dané oblasti

D.3.1. Systém nakládání s TKO a likvidace bioodpadů dle platných zákonů a technických norem

Organizační a technická pravidla zajišťující co nejúčelnější nakládání s TKO a bioodpady, s cílem jejich opětovného využití

4.6. Finanční bilance

Završením programové části je finanční bilance, porovnávající potřebu finančních prostředků minimálně na prioritní opatření, uvedená v předcházející podkapitole, s dostupnými zdroji. V období konečného zpracování Aktualizace strategie rozvoje města Chotěboř to však není možné, neboť:

- nejsou známy dopady reformy veřejných financí,
- nejsou známy konečné návrhy na zařazení jednotlivých prací a činností do základní resp. snížené sazby DPH a současně existuje možnost změny těchto sazeb v delším časovém pohledu,
- není schválen zákon o rozpočtovém určení daní,

- dochází k dosud nezaznamenaným skokovým změnám v inflaci,
- nelze ani přibližně odhadnout dopady přechodu české koruny na euro,
- stále je nutné počítat s tím, že ještě v polovině plánovacího období EU 2007-2013 dojde k revizi rozpočtu a tím i k možným zásadním změnám ve financování podporovaných projektů

Z těchto všech důvodů bude s finanční bilancí pracováno při pořizování střednědobých (taktických) plánů města, kde lze na tří až čtyřletá období počítat s větší stabilitou ve finanční oblasti.

5. ORGANIZAČNÍ ČÁST

5.1. Podstata organizační části

Strategie rozvoje města se v rozborové části sice opírá o objektivně zjištěné skutečnosti (fakta), v programové části však vychází při formulaci vize, cílů a opatření z **předpokladů** (očekávání), vzešlých z nejrůznějších zdrojů – původní „Strategie rozvoje města Chotěboř pro léta 2004-2010“, ankety občanů města, kulatých stolů, dostupných dokumentů Města Chotěboř a Kraje Vysočina, dokumentů národních a evropských a některých technických podkladů.

Výchozí předpoklady se však jistě budou v následujících 15-ti letech období **měnit**, a lze s jistotou očekávat, že pro město v příznivém i nepříznivém směru. Také platí, že Zastupitelstvo města nerozhodlo o aktualizaci strategie rozvoje města z roku 2003 proto, aby byl tento dokument posléze uložen do archivu, nýbrž proto, aby se stal **závaznou směrnicí** pro navazující střednědobé a krátkodobé řízení rozvoje města. Proto je součástí této strategie rozvoje města stručná organizační část, obsahující:

- pravidla využívání, sledování, hodnocení, aktualizace a prezentace,
- vymezení pravomocí a odpovědností jednotlivých orgánů Města Chotěboř za výše uvedené činnosti,
- schvalovací doložku ve znění rozhodnutí Zastupitelstva města.

5.2. Pravidla práce se strategií rozvoje města

Využíváním strategie rozvoje města se rozumí **důsledné sladování** střednědobých a krátkodobých záměrů, plánů a projektů s dlouhodobými cíli, se snahou o dodržování této zásady nejen v orgánech a zařízeních Města Chotěboř, ale i s jistou obecností (volností) též u korporací, jejichž je nebo bude Město Chotěboř členem, a právnických a fyzických osob, působících na území města a v jeho nejbližším okolí.

Sledování, hodnocení a aktualizace je soubor prací majících za cíl koordinovat (spravovat) využívání strategie rozvoje města, sledovat změny objektivních podmínek pro dosahování stanovených cílů, zaznamenávat plnění povinností podle dělby pravomocí a odpovědností (viz. následující kapitolu), připravovat návrhy pro rozhodování samosprávných orgánů města a v konečném důsledku udržovat tento dokument v aktuálním stavu, tj. ve stavu, odpovídajícím reálným rozvojovým možnostem města v nastalých objektivních podmínkách.

Na předchozí práce navazuje **prezentace** strategie rozvoje města jako průběžné udržování informovanosti o aktuální verzi strategie mezi občany města, živnostníky a podnikateli, mezi občanskými iniciativami, spolky a neziskovými organizacemi, stejně jako mezi orgány regionálních korporací měst a obcí, a nejlépe prostřednictvím rozvojových projektů též mezi orgány Kraje Vysočina a národními a evropskými institucemi. Samozřejmostí je využití k tomu všech **dostupných informačních prostředků**, předně internetových stránek Města Chotěboř a osobních (živých) forem prezentace při setkáních s občany, zasedáních samosprávných orgánů města, zasedáních osadních výborů, zasedáních orgánů korporací měst a obcí, pracovních poradách se zástupci podnikatelů nebo kulturních, sportovních, společenských a jiných podobných organizací.

5.3. Dělbá pravomocí a odpovědností

Zastupitelstvo města schvaluje strategii rozvoje města, rozhoduje o její aktualizaci a schvaluje návrh aktualizace, rozhoduje o případných změnách v dělbě pravomocí a odpovědností a uplatňuje svou kontrolní funkci vůči dalším orgánům města.

Rada města aktuálně a průběžně dozoruje plnění povinností vyplývajících ze strategie rozvoje města a současně je pro povinné orgány a osoby poradním a konzultačním partnerem.

5.3. Dělbá pravomocí a odpovědností

Zastupitelstvo města schvaluje strategii rozvoje města, rozhoduje o její aktualizaci a schvaluje návrh aktualizace, rozhoduje o případných změnách v dělbě pravomocí a odpovědností a uplatňuje svou kontrolní funkci vůči dalším orgánům města.

Rada města aktuálně a průběžně dozoruje plnění povinností vyplývajících ze strategie rozvoje města a současně je pro povinné orgány a osoby poradním a konzultačním partnerem.

Za správu strategie rozvoje města odpovídá v návaznosti na předchozí kapitolu 5.2. **Městský úřad** prostřednictvím **pracovníků administrace a podpory projektů**, což konkrétně znamená:

- průběžně sledovat aktuálnost strategie rozvoje města vzhledem k objektivně měnícím se podmínkám,
- navrhovat aktualizaci strategie rozvoje města, a akčního plánu pro rok 2015 - 2018.
- podílet se na kontrole dodržování této strategie rozvoje města u jednotlivých realizátorů,
- aktivně se podílet na přípravě taktických a operativních plánů města, na přípravě projektů vycházejících ze strategie rozvoje města a na dalších aktivitách,
- nejpozději do 31. března následujícího roku podávat Radě a Zastupitelstvu města informaci o průběhu správy strategie rozvoje města,
- trvale pečovat o prezentaci strategie rozvoje města mezi občany a dalšími právníckými a fyzickými osobami působícími ve městě a jeho okolí.

V rozsahu, vycházejícím z jejich územní působnosti a pracovních možností, náležejí výše uvedená práva a povinnosti též **osadním výborům města**.

Pravidly dělby pravomocí a odpovědností **nejsou dotčena práva všeobecné kontroly** ze strany Kontrolního a Finančního výboru Zastupitelstva města a Kontrolní a Finanční komise Rady města, popřípadě dalších oprávněných orgánů Města Chotěboř.

5.3. Dělbá pravomocí a odpovědností

Zastupitelstvo města schvaluje strategii rozvoje města, rozhoduje o její aktualizaci a schvaluje návrh aktualizace, rozhoduje o případných změnách v dělbě pravomocí a odpovědností a uplatňuje svou kontrolní funkci vůči dalším orgánům města.

Rada města aktuálně a průběžně dozoruje plnění povinností vyplývajících ze strategie rozvoje města a současně je pro povinné orgány a osoby poradním a konzultačním partnerem.

Za správu strategie rozvoje města odpovídá v návaznosti na předchozí kapitulu 5.2. **Městský úřad** prostřednictvím **pracovníků administrace a podpory projektů**, což konkrétně znamená:

- průběžně sledovat aktuálnost strategie rozvoje města vzhledem k objektivně měnícím se podmínkám,
- navrhovat aktualizaci strategie rozvoje města, a akčního plánu pro rok 2015 - 2018.
- podílet se na kontrole dodržování této strategie rozvoje města u jednotlivých realizátorů,
- aktivně se podílet na přípravě taktických a operativních plánů města, na přípravě projektů vycházejících ze strategie rozvoje města a na dalších aktivitách,
- nejpozději do 31. března následujícího roku podávat Radě a Zastupitelstvu města informaci o průběhu správy strategie rozvoje města,
- trvale pečovat o prezentaci strategie rozvoje města mezi občany a dalšími právníckými a fyzickými osobami působícími ve městě a jeho okolí.

V rozsahu, vycházejícím z jejich územní působnosti a pracovních možností, náležejí výše uvedená práva a povinnosti též **osadním výborům města**.

Pravidly dělby pravomocí a odpovědností **nejsou dotčena práva všeobecné kontroly** ze strany Kontrolního a Finančního výboru Zastupitelstva města a Kontrolní a Finanční komise Rady města, popřípadě dalších oprávněných orgánů Města Chotěboř.